

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. november 2020
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Helene Stjernholm Nilas
Sagsnr.: 2020-0030-4792
Dok.: 1638866

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1848 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. september 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Joakim Thaning

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1848 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor meget kriminaliteten ville falde, hvis Danmark gav skizofreniramte vederlagsfri psykosemedicin hele livet, samt om det vil betyde et provenu eller et provenutab for staten?”

Svar:

Justitsministeriet har ikke kendskab til data om, hvor meget kriminaliteten ville falde, hvis Danmark gav skizofreniramte vederlagsfri psykosemedicin hele livet.

Det er således heller ikke muligt at opgøre, hvorvidt det vil betyde et provenu eller et provenutab for staten samlet set, hvis man besluttede at give skizofreniramte vederlagsfri psykosemedicin hele livet.

Det bemærkes dog, at en undersøgelse foretaget i regi af Retspsykiatrisk klinik i 2019 indikerer, at utilstrækkelig behandling af psykisk syge, herunder af personer med diagnoser i det skizofrene spektrum, er en mulig risikofaktor for kriminalitet.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen desuden indhentet bidrag fra Sundheds- og Ældreministeriet, der oplyser følgende:

”Lægemiddelstyrelsen har udarbejdet følgende bidrag til besvarelsen:

”Afgrænsning:

I besvarelsen af spørgsmålene har vi taget udgangspunkt oplysninger om lægemidler i ATC-gruppe N05A, antipsykotiske midler.

Antipsykotika bruges mest til behandling af skizofreni og andre psykotiske tilstande. Flere antipsykotiske lægemidler er også godkendt til både akut og/eller forebyggende behandling af ikke-psykotiske lidelser som fx bipolar lidelse. Nogle antipsykotika anvendes ved neurologiske sygdomme med ufrivillig muskelaktivitet fx til behandling af børn med Tourettes syndrom.

Med denne afgrænsning vil der altså i tallene være indeholdt udgifter til behandling af patienter med andre tilgrænsende diagnoser til skizofreni.

Nuværende regler og udgifter i primærsektoren

Der ydes almindeligt regionalt medicintilskud til al tilskudsberettiget receptordineret medicin herunder til antipsykotika til patienter med skizofreni og der er fri prissætning på lægemidler, der sælges på apotek i Danmark.

I 2020 udgør den maksimale årlige egenbetaling ved køb af tilskudsberettiget medicin per person 4.190 kr. Kommunen yder tilskud til egenbetalingen under visse omstændigheder fx via helbrestillæg.

I 2019 fordelte udgifterne til omsætning, regionalt tilskud, kommunalt tilskud og egenbetaling sig således for lægemidler i ATC-gruppe N05A (antipsykotika):

- Samlet omsætning i primærsektoren i 2019: 237 mio. kr.
- Samlet regionalt tilskud i 2019: 174 mio. kr.
- Samlet kommunalt tilskud i 2019: 8 mio. kr.
- Samlet egenbetaling for borgere i 2019: 52 mio. kr.

Nuværende regler og udgifter i sekundærsektoren

Det er vederlagsfrit at blive behandlet på sygehus i Danmark.

Regionerne har derudover besluttet, at medicin kan udleveres vederlagsfrit til patienter i enkelte tilfælde, hvor patienten ikke er indlagt på sygehus. Medicin, der er omfattet af denne ordning, er opført på en særlig liste.: <https://www.regioner.dk/media/12701/vederlagsfri-udlevering-af-medicin-december-2019.pdf>

Af listen fremgår, at der i en begrænset periode på ca. to år kan udleveres antipsykotika vederlagsfrit til patienter med skizofreni i starten af deres sygdomsforløb.

Derudover kan der ydes vederlagsfri udlevering af antipsykotika til psykiatriske patienter med dom til behandling, selvom disse patienter ikke er indlagt. Det samme gælder patienter med betingede domme med vilkår om ambulante psykiatriske behandling, og patienter der er prøveløsladt med vilkår om ambulante psykiatriske behandling. Disse sidstnævnte grupper omfatter patienter med skizofreni, skizoaffektive psykoser, bipolar affektive sindslidelser og ADHD (opmærksomhedsforstyrrelse med hyperaktivitet). Vederlagsfri medicin til sådanne patienter kan udleveres svarende til dommens længde.

Ved ikke indlagte psykiatriske patienter forstås patienter, der ikke (længere) er indlagt, men er tilknyttet et ambulante behandlingstilbud i den regionale behandlingspsykiatri.

Udleveringen af vederlagsfri medicin skal begrundes i ét eller flere af følgende behandlingsmæssige hensyn:

- 1) Medicineringen kræver specifik viden og erfaring fra sygehuset/behandlingspsykiatrien,

- 2) behov for tæt styring eller stabilisering fra sygehuset/behandlingspsykiatrien eller
- 3) hvis manglende compliance er en del af sygdommen, eller hvis manglende compliance medfører risiko for skadelig adfærd på patienten selv eller andre.

Det er ikke muligt at opgøre, hvad regionernes udgifter er til vederlagsfri udlevering af anti-psykotiske lægemidler (ATC-gruppe N05A) i henhold til ovennævnte liste. Disse tal indgår i de samlede udgifter til antipsykotiske lægemidler i sekundærsektoren. De samlede udgifter til lægemidler i ATC-gruppe N05A, antipsykotika (for såvel indlagte patienter og patienter, der får medicinen vederlagsfri udleveret) var 118 mio. kr. i 2019.

Ekstra udgifter, hvis psykosemedicin skal udleveres vederlagsfrit til alle skizofreniramte hele livet

Det er ikke muligt inden for rammerne af denne besvarelse at estimere udgifterne til vederlagsfri psykosemedicin til alle skizofreniramte hele livet.

Ud fra de foreliggende data indhentet fra Sundhedsdatastyrelsen kan vi oplyse, at hvis reglerne for vederlagsfri udlevering af antipsykotiske lægemidler blev ændret til at omfatte samtlige patienter ville det for året 2019 have betydet en ekstraudgift til regionen på 60 mio. kr. (svarende til udgifterne til patientens egenbetaling i 2019 på 52 mio. kr. samt de kommunale udgifter i 2019 på 8 mio. kr.).”

Sundheds- og Ældreministeriet kan henholde sig til Lægemiddelstyrelsens oplysninger.”